

Fokus på äldreomsorgen i Forshaga

Läs motionen om granskning av äldreomsorgen

Äldre behandlas ofta idag som ett kollektiv och inte som enskilda människor. Äldrevården är många gånger detaljstyrd in på minuterna och biståndsbedömningarna kan upplevas fyrkantiga. Vi vill se skillnad. Varje människa ska ha möjlighet att själv bestämma över sin vardag och sin äldreomsorg.

Den psykiska hälsan är precis lika viktig som den fysiska hälsan. Vi vill utveckla detsociala innehållet i äldreomsorgen i samarbete med civilsamhället, till exempel pensionärsorganisationer, Röda Korset och religiösa samfund.

Det är ett par av utgångspunkterna för liberal politik när det gäller äldreomsorgen. Hur är situationen i Forshaga? Mycket är bra, det visar undersökningar som bygger på brukarnas omdömen. Men stämmer det om vi ser på de olika delarna av verksamheten? Det behövs en granskning av äldreomsorgen i vår kommun som utmynnar i ett handlingsprogram för en bättre äldreomsorg under de närmaste fem åren. En sådan uppgift kräver extern medverkan.

Frågor kring äldreomsorgen får nu stor uppmärksamhet, lokalt i media och nationellt, t ex i Åsa Plesners granskning av äldreomsorgens ekonomi och arbetsmiljö (Arena Idé).

Sociala kontakter. Hemtjänsten har under några decennier gått från social kontakt till basala och medicinska områden. Arbetsbelastningen har ökat, resurserna minskat. Många uppger att de besvärar av ensamhet. Samtidigt träffar de som har hemtjänst i genomsnitt 16 olika personer på två veckor. I Forshaga, som satt som mål att göra något åt detta, har utvecklingen gått åt fel håll: hemtjänsttagaren möter nu 23 olika personer på två veckor. I coronatider råder besöksförbud på Ullerudsgården och Lintjärn. Vilken beredskap ska finnas för att sådana nödvändiga beslut inte skapar psykisk ohälsa? Kan Forshaga kommun utveckla ett praktiskt och organiserat samarbete med civilsamhället för en satsning på sociala kontakter?

Arbetsmiljöfrågor. Arbetsmiljöverket har gjort en nationell tillsyn av den psykosociala arbetsmiljön inom äldreomsorgen. På nio av tio arbetsplatser har de funnit brister i arbetsmiljön. De pekar ut ett antal övergripande utvecklingsområden: balans mellan krav och resurser, introduktion och kompetensutveckling, planering och arbetsledning samt stöd för prioritering när arbetsbelastningen blir för hög. Äldreomsorgen tycks alltså ha en arbetsmiljö som går på tvärs mot lagar och regler. Arbetsmiljöansvaret vilar på arbetsgivaren som juridisk person. För kommunalt driven äldreomsorg är de förtroendevalda politikerna företrädare för arbetsgivaren, och de ansvarar bland annat för att delegera ut arbetsmiljöuppgifter i organisationen. Hur kan Forshaga göra mer för en bättre arbetsmiljö i äldreomsorgen?

Personalfrågor. Hur stor är personalomsättningen i jämförelse med andra kommuner och hela Sverige? Har alla som vill arbeta heltid också fått denna möjlighet? Hur introduceras ny personal och vikarier? Hur vanlig är s k timanställning – kanske ekonomiskt för arbetsgivaren men otryggt för den som ställer upp? Vilken utbildning finns för ett smittskyddsarbete som fungerar? Rapporterade avvikelser handlar ofta om fall och läkemedel. Behöver utbildningen förstärkas med sikte på dessa problem? Forshaga satsar på ett viktigt värdegrundsarbete, men hur förankras det i verksamheterna? Inte minst nya behöver omgående ta till sig den värdegrund som förenar allt kommunalt arbete i vår kommun.

Boendeformer. Det behövs fler lägenheter i trygghetsboende och liknande, som är tillgängliga, har nära till service och dit man kan flytta utan biståndsprövning. Större hänsyn ska tas till ensamhet och otrygghet när platser fördelas i vård- och omsorgsboende, och den som är över 85 ska ha rätt till plats där. Lintjärn som särskilt boende behöver ersättas av ett nytt som möter dagens krav och önskemål.

Budget för tillräcklig årsvis finansiering. Det innebär att en budget har plats för pris- och löneökning, volymförändringar och planerade satsningar. Men Vård- och omsorgsnämnden har inte klarat sin verksamhet inom ramen för beslutad budget under många år. Det förhållandet medför risker. Budgeten kan ses som omöjlig av verksamheten och slutar att tas på allvar, att nämndens viktigaste styrverktyg ignoreras. Eller också reagerar verksamheten tvärtom med att försöka nå budget till varje pris. Det kan leda till indragna tjänster som behövs för att sedan lappa och laga med timvikarier istället. Vilka planer finns i Forshaga att låta verkligheten styra budget?

Liberalerna i Forshaga-Ullerud föreslår:

- en granskning av äldreomsorgen i Forshaga kommun genomförs med externt stöd
- granskningen leder till ett handlingsprogram för de närmaste fem åren
- frågan om ett praktiskt och organiserat samarbete med civilsamhället för en utveckling av sociala kontakter inleds snarast